

Sygn. akt II Ka 774/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dariusz Półtorak
Protokolant:	st.sekr.sąd. Agata Polkowska

przy udziale Prokuratora Agnieszki Sobczak

po rozpoznaniu w dniach 20 lutego 2017 r., 31 maja 2017 r., 5 lipca 2017 r., 10 listopada 2017 r., 9 marca 2018 r. i 10 kwietnia 2018 r.

sprawy **M. P. (1), K. P., S. P. i K. T. (1)**

oskarżonych z art.159 kk i inne

na skutek apelacji, wniesionych przez oskarżonych M. P. (1), S. P. oraz obrońców oskarżonych K. T. (1) i K. P.

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 10 października 2016 r. sygn. akt II K 691/15

I. wyrok zmienia w ten sposób, że:

- z opisu czynu przypisanego oskarżonym eliminuje używanie przez M. P. (1) niebezpiecznego narzędzia,
- przypisany M. P. (1) czyn kwalifikuje z art. 158 § 1 kk i przepis ten przyjmuje za podstawę jego skazania oraz wymiaru kary pozbawienia wolności, którą obniża do 8 (osiem) miesięcy,

II. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od oskarżonych M. P. (1), K. P., S. P. i K. T. (1) po 180 złotych opłaty za II instancję oraz obciąża ich po 5 złotych tytułem zwrotu wydatków postępowania odwoławczego.

Sygn. akt II Ka 774/16

UZASADNIENIE

M. P. (1), K. P., S. P. i K. T. (1) zostali oskarżeni o to, że w dniu 30 sierpnia 2015 roku w miejscowości U. gm. S. województwo (...) działając wspólnie i w porozumieniu oraz z innymi dotychczas nieustalonymi osobami wzięli udział w pobiciu K. W. (1) w ten sposób, że zadawali mu ciosy pięściami, kopali po ciele, a M. P. (1) używał niebezpiecznego narzędzia w postaci metalowego pręta zakończonego kołem zębatym, którym zadawał ciosy pokrzywdzonemu w wyniku czego K. W. (1) doznał obrażeń ciała w postaci urazu głowy, rany tłuczonej okolicy oczodołowej prawej i złamania prawego łuku jarzmowego, które spowodowały naruszenie czynności narządów ciała na okres przekraczający

7 dni, czym narazili pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia, albo nastąpienia skutku określonego w przepisie art. 156 § 1 k.k., to jest: o czyn z art. 158 § 1 kk wobec K. P., S. P. i K. T. (1) i o czyn z art. 159 § 1 kk wobec M. P. (1).

Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 10 października 2016 r.:

I. oskarżonego **M. P. (1)** uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, wyczerpującego dyspozycję art. 159 k.k. i za to na podstawie art. 159 k.k. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzekł od oskarżonego M. P. (1) na rzecz pokrzywdzonego K. W. (1) nawiązkę w wysokości 2.000,00 złotych;

III. oskarżonego **K. P.** uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, wyczerpującego dyspozycję art. 158 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 37 b k.k. wymierza mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz 5 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym;

IV. na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzekł od oskarżonego K. P. na rzecz pokrzywdzonego K. W. (1) nawiązkę w wysokości 1.000,00 złotych;

V. oskarżonego **S. P.** uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, wyczerpującego dyspozycję art. 158 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 158 § 1 k.k. wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

VI. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu tytułem próby na okres lat 3;

VII. na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego S. P. grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych, ustalając na podstawie art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10,00 złotych każda z nich;

VIII. na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 k.k. zobowiązał oskarżonego S. P. do informowania pisemnie raz na pół roku Sądu Rejonowego w Siedlcach – Sekcja Wykonawcza o przebiegów okresu próby;

IX. na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzekł od oskarżonego S. P. na rzecz pokrzywdzonego K. W. (1) nawiązkę w wysokości 1.000,00 złotych;

X. oskarżonego **K. T. (1)** uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, wyczerpującego dyspozycję art. 158 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 37 b k.k. wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz 5 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym;

XI. na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzekł od oskarżonego K. T. (1) na rzecz pokrzywdzonego K. W. (1) nawiązkę w wysokości 1.000,00 złotych;

XII. zasądził od oskarżonych: M. P. (1), K. P., S. P. i K. T. (1) solidarnie na rzecz oskarżyciela posiłkowego K. W. (1) kwotę 1.344,00 złote tytułem zwrotu wydatków poniesionych w związku z ustanowieniem pełnomocnika w sprawie;

XIII. obciążył na rzecz Skarbu Państwa oskarżonego **M. P. (1), K. P. oraz K. T. (1)** kwotami po 180,00 złotych, zaś oskarżonego **S. P.** kwotą 280,00 złotych tytułem opłaty sądowej i zwolnił ich od ponoszenia pozostałych kosztów sądowych.

Apelacje od wyroku Sądu Rejonowego wnieśli obrońcy oskarżonych K. P., M. P. (1) i S. P., kwestionując orzeczenie Sądu I instancji w częściach dotyczących tych oskarżonych. Środek odwoławczy w postaci apelacji został wywiedziony

również przez obrońcę **oskarżonego K. T. (1)**. Zaskarżając wyrok w części dotyczącej tego oskarżonego, orzeczeniu temu zarzucił:

I. błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na jego treść polegający na:

- uznaniu za nieprawdziwe w ustalonym stanie faktycznym na podstawie zeznań świadka P. T., że K. T. (1) wyszedł z samochodu w chwili, gdyż K. P. zapytał się świadka, czy oskarżony W. jest w domu, podczas gdy z wyjaśnień oskarżonych, jak i pozostałych zeznań świadków np. K. W. (2) wynika, że uprawnione jest twierdzenie (jako okoliczności mającej potwierdzenie w skorelowanych dowodach, że część oskarżonych wysiadło z auta zaparkowanego na drodze gminnej w chwili, kiedy szarpać się zaczęli pokrzywdzony z K. P. – co w konsekwencji inaczej przedstawia zakres zamiaru i intencje wysiadającego K. T. (1) (rozdzielenie bijących się, a zamiar pobicia);

- zaniechanie ustalenia i wyjaśnienia okoliczności sprawy mających znaczenie dla odpowiedzialności oskarżonego K. T. (1), w szczególności pominięcie próby wyjaśnienia kim był drugi mężczyzna (narodowości wschodniej) na podwórku K. W. (oprócz świadka P. T.) i jaka była jego rola w zdarzeniu, a o którym wspominają wszyscy oskarżeni, a który mógł w sprawie złożyć zeznania w przedmiocie przebiegu zdarzenia;

II. obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść wyroku:

- art. 182 § 1 k.p.k. poprzez przyznanie przez Sąd I instancji świadków A. W. statusu osoby najbliższej w stosunku do oskarżonego M. P. (1) i na tej podstawie pośrednie przyznanie jej prawa do odmowy zeznań, z którego skorzystała, w sytuacji, gdy A. W. z pewnością nie można uznać za konkubinę M. P. (1), a jedynie można to uznać za dość frywolny związek tych dwóch młodych osób, których łączy jedynie więź emocjonalna i fizyczna z wyłączeniem więzi gospodarczej (przy warunku tych trzech więzi jako konkubinatu), a nadto zwolnienie jej przez Sąd z zeznań w stosunku do wszystkich oskarżonych podczas gdy status osoby najbliższej przysługiwać by mógł jej ewentualnie tylko w stosunku do M. P. (2), z pewnością nie w stosunku do K. T. (1);

- art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. i art. 177 k.p.k. w postaci oddalenia wniosku dowodowego o przesłuchanie świadka A. W. w sytuacji, gdy nie zachodzą przesłanki do zwolnienia jej od złożenia zeznań w stosunku do oskarżonego K. T. (1);

- art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. i art. 177 k.p.k. w postaci oddalenia wniosku dowodowego o przesłuchanie świadków w dniu 10 października 2016 r., których uzupełniające zeznania mogły mieć wpływ na ustalenie drugiej osoby przebywającej na podwórku oskarżonego w dniu zdarzenia;

- art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z art. 214 k.p.k. w postaci oddalenia wniosku dowodowego o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w stosunku do osoby K. T. (1) w sytuacji, gdy zasadne było ustalenie właściwości i warunków osobistych oskarżonego oraz dotychczasowego sposobu życia, co miałyby wpływ na precyzyjne zastosowanie dyrektyw wymiaru kary przez Sąd I instancji, a przez to na inne postrzeganie odpowiedzialności oskarżonego;

- art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. przez dokonanie sprzecznej z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego oceny materiału dowodowego z pominięciem istotnych okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego, jak również sporządzenia motywów, które pomijają „niewygodne” dla uzasadnienia winy oskarżonego partie materiału dowodowego, w tym przypisanie całości zeznań P. T. przymiotu wiarygodności lecz błędnej ich oceny na niekorzyść oskarżonego T., w sytuacji, kiedy z zeznań tych można wyciągnąć wnioski odmienne w zakresie koncepcji winy oskarżonego, w szczególności w zakresie chwili, w której oskarżony K. T. (1) opuścił samochód zaparkowany przed domem pokrzywdzonego. Obrońca oskarżonego wniosł o zwrócenie się do Komendy Miejskiej w S. o ustalenie danych personalnych świadka, narodowości oraz języka, którym się posługuje w oparciu o dane ustalone przez oskarżonego po wydaniu nieprawomocnego wyroku I instancji oraz doręczenie temu świadkowi za pośrednictwem Policji wezwania na rozprawę, następnie przeprowadzenie dowodu z zeznań tego świadka przy udziale biegłego tłumacza języka ojczystego tego świadka na okoliczność zakresu udziału oskarżonego K. T. (1) w zarzucanym czynie. W konsekwencji tak sformułowanych zarzutów skarżący wniosł

o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenia co do istoty sprawy poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu ewentualnie uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. W toku postępowania odwoławczego sąd postanowił dopuścić dowód z przesłuchania i uzupełniającego przesłuchania świadków A. W., A. J. i K. W. (2) na okoliczność zdarzenia będącego przedmiotem niniejszego postępowania oraz dowód w postaci wywiadu środowiskowego o oskarżonym K. T. (1). Za zgodą obecnych stron Sąd Okręgowy postanowił zaliczyć do materiału dowodowego bez odczytywania dokumenty zgromadzone na k. 260-262 – kwestionariusz wywiadu środowiskowego dotyczący K. T. (1); protokół oględzin zapisu telefonicznego wraz z płytą CD – k. 264-266, kopia niebieskiej karty K. W. (1) – k. 268-27 i dane o karalności k. 308-316. obrońca oskarżonych K. P., M. P. (1) i S. P. popierł wszystkie apelacje dotyczące tych oskarżonych oraz wnioski w nich zawarte. obrońca oskarżonego K. T. (1) poparł apelację i wnioski w niej zawarte, jak również złożył ewentualny wniosek o wymierzenie oskarżonemu kary ograniczenia wolności przy uznaniu, że K. T. (1) dopuścił się zarzucanego mu czynu. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji obrońców oskarżonych oraz oskarżonych i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy. Oskarżyciel posiłkowy wniósł o utrzymanie wyroku Sądu I instancji w mocy. Oskarżony K. P. przyłączył się do stanowiska swojego obrońcy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywiedziona w niniejszej sprawie apelacja obrońcy K. T. (1) nie mogła stać się podstawą do wydania orzeczenia o charakterze reformatoryjnym bądź kasatoryjnym w części wyroku dotyczącej tego oskarżonego. Treść art. 457 § 2 k.p.k. stworzyła Sądowi Okręgowemu, możliwość ograniczenia zakresu niniejszego uzasadnienia wyłącznie do apelacji strony, która złożyła wniosek o sporządzenie pisemnych motywów orzeczenia i z tego względu Sąd Okręgowy odniesie się wyłącznie do apelacji obrońcy oskarżonego K. T. (1). Analiza treści środka odwoławczego wskazuje, iż Sąd Rejonowy dopuścił się szeregu uchybień, na które wskazywał skarżący. Kontrola odwoławcza zaskarżonego orzeczenia oraz czynności podjęte przez Sąd Okręgowy w toku postępowania odwoławczego, a w szczególności uzupełnienie materiału dowodowego wskazały, iż pomimo uchybień proceduralnych ostateczne wnioskowanie Sądu I instancji w przedmiocie winy oskarżonego K. T. (1) było prawidłowe.

W pierwszej kolejności odnosząc się do kwestii uchybień proceduralnych to słusznie skarżący obrońca zarzucił Sądowi Rejonowemu obrazę art. 182 § 1 k.p.k. Treść art. 182 § 1 k.p.k. wskazuje, że osoba najbliższa dla oskarżonego może odmówić składania zeznań. Definicja osoby najbliższej w rozumieniu tego przepisu została zawarta w treści art. 115 § 11 k.k., zgodnie z którą osobą najbliższą jest małżonek, wstępny (rodzice, dziadkowie), zstępny (dzieci, wnuki), rodzeństwo (status osoby najbliższej przyznany jest zarówno rodzeństwu małżonka, jak i małżonkom rodzeństwa oskarżonego – wyr. SA w Krakowie z 20.2.2003 r., II AKa 17/03, KZS 2003, Nr 3, poz. 45), powinowaty w tej samej linii lub stopniu (synowa, zięć, teściowa), osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu. Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 28 października 2009 r. w sprawie II AKa 176/09 wyraził trafny pogląd, iż nawet wspólne zamieszkiwanie przez krótkie okresy czasu oraz utrzymywanie kontaktów seksualnych nie uzasadnia jeszcze uznania tego związku za konkubinaty, który charakteryzuje się cechami identycznymi jak małżeństwo, tyle że nie jest sankcjonowany przez prawo. Chodzi zatem o związek trwały, połączony więzami uczuciowymi, fizycznymi i ekonomicznymi, to jest wspólnym planowaniem i podejmowaniem ważnych decyzji oraz wspólnym ponoszeniem kosztów egzystencji. Jak ustalono oskarżony M. P. (1) wraz ze świadkiem A. W. pozostawali w związku, jednakże nie zamieszkiwali razem i nie prowadzili wspólnego gospodarstwa domowego, zatem przyznanie A. W. prawa do odmowy złożenia zeznań, z którego to skorzystała, było nieuprawnione i stanowiło naruszenie omawianej normy. Istotnym pozostaje również drugi z aspektów tej kwestii, który został przez Sąd Rejonowy pominięty, a mianowicie nawet gdyby stan faktyczny wskazywał, że A. W. z M. P. (1) łączą więzy tego rodzaju, które uzasadniałyby przyznanie jej statusu osoby najbliższej temu oskarżonemu, to przysługujące jej prawo do odmowy zeznań, odnosiłoby się tylko do okoliczności związanych z tym oskarżonym. Prawo odmowy zeznań (także ubiegania się o zwolnienie od obowiązku ich złożenia) przysługuje jedynie w odniesieniu do tego oskarżonego, którego relacje ze świadkiem rodzą takie uprawnienia, a w odniesieniu do pozostałych oskarżonych świadek zobowiązany jest do złożenia zeznań (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2015 r. w sprawie V KK 265/15, Legalis nr 1361506). Podkreślić przy tym należy, iż A. W. mogła być naocznym świadkiem tych

zdarzeń, zatem mogła posiadać informacje istotne dla prawidłowego ustalenia stanu faktycznego. Z tego względu Sąd Okręgowy dopuścił dowód z zeznań tego świadka w toku postępowania odwoławczego. Przychylić się należy również do drugiego z zarzutów odnoszącego się do obrazy przepisów art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. oraz art. 167 k.p.k. w zakresie wniosku dowodowego o ustalenie tożsamości mężczyzny „wschodniego pochodzenia”, który w trakcie zdarzenia, znajdował się na posesji pokrzywdzonego. Okoliczność polegająca na obecności na posesji pokrzywdzonego jeszcze innej, nieustalonej osoby w trakcie zdarzenia, była wielokrotnie sygnalizowana przez uczestników postępowania w jego toku, a pomimo posiadania wiedzy o istnieniu istotnego osobowego źródła dowodowego Sąd Rejonowy nie dążył do wyjaśnienia tej okoliczności i nie wykorzystał przyznanej mu na mocy ustawy (art. 167 k.p.k.) inicjatywy dowodowej. Zauważyć również należy, iż widząc bezczynność organu orzekającego, a także urzędu prokuratorskiego w tym zakresie, jedna ze stron postępowania złożyła wniosek dowodowy o ustalenie tożsamości tego świadka i dopuszczenie dowodu z jego zeznań na okoliczności przebiegu zdarzenia. Wniosek ten został przez Sąd Rejonowy uznany za zmierzający wyłącznie do przedłużenia postępowania, co w ocenie Sądu Okręgowego, z uwagi na wskazane powyżej okoliczności, a w szczególności uprzedni brak podjęcia działań z urzędu przez Sąd Rejonowy, wykluczało takie uznanie. Zaniechanie Sądu Rejonowego zobligowało Sąd II instancji do podjęcia próby ustalenia danych personalnych tego świadka i pozyskania od niego informacji w przedmiocie przebiegu zdarzenia, które mogły mieć znaczenie przy ustalaniu kwestii odpowiedzialności wszystkich oskarżonych. W wyniku podjętych działań ustalono personalia świadka A. J. i dopuszczono dowód z jego zeznań.

Treść zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności zeznania świadka K. W. (2) skłoniły Sąd Okręgowy do przekonania, że kolejny z zarzutów odnoszący się do obrazy art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. oraz art. 167 k.p.k. w zakresie wniosku dowodowego o uzupełniające przesłuchanie świadków i oskarżonych wskazanych w akcie oskarżenia jest częściowo zasadny. Przypomnieć w tym względzie należy, iż w dniu 10 października 2016 r. obrońca oskarżonego K. T. (1), tuż przed zamknięciem przewodu sądowego, złożył wniosek o uzupełniające przesłuchanie świadków i oskarżonych wymienionych w akcie oskarżenia celem umożliwienia „sprawowania należytej obrony” oskarżonego K. T. (1). Zauważyć należy, iż wniosek ten miał charakter bardzo ogólny i obejmował swoim zakresem praktycznie ponowne przeprowadzenie wszystkich dowodów, a ponadto został złożony w końcowym etapie postępowania, co mogło sugerować, iż zmierza on wyłącznie do jego przedłużenia. Po zapoznaniu się z treścią zeznań i wyjaśnień osobowych źródeł dowodowych, a w szczególności zeznań świadka K. W. (2) należało uznać, iż obowiązkiem Sądu Rejonowego było jej uzupełniające przesłuchanie. Sąd Okręgowy został zatem zobligowany do dopuszczenia tego dowodu w postępowaniu odwoławczym.

Podzielić również należy zarzut w przedmiocie oddalenia wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego K. T. (1) w przedmiocie nieprzeprowadzenia wywiadu środowiskowego w odniesieniu do tego oskarżonego. W ocenie Sądu Okręgowego, zgodnie z treścią przepisu art. 214 k.p.k. zaistniała potrzeba ustalenia danych, co do właściwości i warunków osobistych K. T. (1) i z tego względu materiał dowodowy w toku postępowania odwoławczego został uzupełniony o wywiad środowiskowy. Pomimo zaistniałych uchybień, które to Sąd Okręgowy wyeliminował w trakcie postępowania w II instancji, zaskarżony wyrok nie został obciążony błędem w przedmiocie uznania, iż K. T. (1) dopuścił się zarzucanego mu czynu z art. 158 § 1 k.k. W tym kontekście skarżący obrońca zakwestionował oparcie się na zeznaniach świadka P. T. w zakresie zamiaru oskarżonego i momentu, kiedy oskarżony K. T. (1) wysiadł z samochodu. W ocenie Sądu Okręgowego, brak jest podstaw do kwestionowania zeznań tego świadka. Okoliczność, iż jest on zatrudniony u pokrzywdzonego nie może stanowić nakazu do apriorycznego zdyskredytowania jego relacji, a jedynie wskazanie do jego oceny ze szczególną ostrożnością. K. T. (1) spośród sprawców pobicia wyróżniał się wzrostem, fryzurą i zarostem. Świadek P. T. w toku czynności okazania rozpoznał oskarżonego i wskazał, iż jest on jednym z trzech sprawców, którzy w sposób czynny uczestniczyli w zdarzeniu. Z zeznań tego świadka wynika, iż K. T. (1) kopał pokrzywdzonego w chwili, gdy ten leżał na posadzce. Zeznania te, co do udziału K. T. (1) w zdarzeniu, korespondują z relacją K. W. (2) i znalazły odzwierciedlenie także w zeznaniach świadka A. J., zeznającego przed Sądem II instancji. A. J. jednoznacznie wskazał, iż K. T. (1) był jednym z czynnych sprawców pobicia, a dla Sądu Okręgowego świadek ten stanowi wiarygodne źródło dowodowe. W świetle tychże dowodów twierdzenia oskarżonego i jego obrońcy iż motywem działania K. T. była jedynie chęć powstrzymania pozostałych uczestników pobicia stanowią wyłącznie przyjętą linię obrony i nie mogą być podstawą do ustalenia stanu faktycznego. W dość obszernych zeznaniach

złożonych przed Sądem Okręgowym A. J. obszernie opisał przebieg zdarzenia, które miało miejsce w dniu 30 sierpnia 2015 r. na posesji K. W. (1). Z uwagi na zakres niniejszego uzasadnienia nie ma potrzeby omawiania całości tych zeznań, jednakże nie pozostawiają one żadnych wątpliwości, iż K. T. (1) był jednym ze sprawców pobicia K. W. (1). A. J. zeznał, iż jednym z napastników, którzy bili pokrzywdzonego był mężczyzna z brodą, który – jak później świadek się dowiedział – nazywał się T.. Nie można mieć wątpliwości odnośnie tego rozpoznania nawet jeżeli weźmie się pod uwagę fakt, że świadek po raz pierwszy widział oskarżonego. K. T. (1) charakteryzuje się charakterystycznym, specyficznym wyglądem całkowicie odmiennym od wyglądu pozostałych napastników, a co wynika nie tylko z zeznań świadków, ale obserwacji Sądu Okręgowego wynikającej z bezpośredniej styczności z oskarżonym na Sali rozpraw. Sąd Odwoławczy nie znalazł podstaw aby zeznaniom tym zarzucić stronniczość – świadek składał zeznania w swobodny, bezpośredni sposób potwierdzając tylko te fakty, co do których był pewien swoich obserwacji. I tak zeznał, iż widział, że M. P. (1) trzymał w czasie zajścia metalową rurkę z zamontowanymi na jej końcu metalowymi zębami, jednakże nie zauważył aby urządzeniem tym zadawał ciosy pokrzywdzonemu (co potwierdzili inni świadkowie). Gdyby intencją świadka było złożenie zeznań jak najbardziej obciążających oskarżonych, w jego zeznaniach zapewne znalazłaby się i ta okoliczność, która wynikała przecież z innych źródeł osobowych. Wiarygodności zeznań świadka nie może podważać fakt, iż przed przesłuchaniem pokrzywdzony kontaktował się z nim telefonicznie, albowiem był to jedyny sposób do zapewnienia jego stawiennictwa przed sądem.

W trakcie postępowania odwoławczego przesłuchana została również A. W.. Świadek nie była jednak w stanie podać żadnych szczegółów zdarzenia będącego przedmiotem niniejszego postępowania – jak to świadek określiła „podświadomie usunęła je z pamięci”. Dlatego dowód ten należało ocenić jako nieprzydatny dla rozstrzygnięcia sprawy, nie dający podstaw do rekonstrukcji stanu faktycznego.

Sąd Okręgowy dokonał także, na wniosek obrońcy K. T. uzupełniającego przesłuchania K. W. (2), a to w związku ze złożeniem przez nią zeznań w sprawie 1 Ds. 43.2017 Prokuratury Rejonowej w Siedlcach dotyczącym pobicia K. P.. Faktem jest, iż w zeznaniach tych, a także w trakcie przesłuchania przed Sądem Okręgowym świadek nie była w stanie kategorycznie stwierdzić, czy K. T. (1) brał czynny udział i zadawał pokrzywdzonemu uderzenia, to jednakże dowód ten nie może przesądzać o tym, że oskarżony nie dopuścił się przypisanego mu czynu. Należy bowiem pamiętać, że zeznania te zostały złożone kilka lat po zdarzeniu kiedy jego szczegóły zatarły się już w pamięci świadka. Dlatego najbardziej wiarygodnie brzmią depozycje złożone w trakcie pierwszego przesłuchania, bezpośrednio po zdarzeniu (w dniu 10 września 2015 r. k. 65 -66). Opisując wtedy przebieg zdarzenia K. W. (2) nie miała żadnych wątpliwości, że człowiek z brodą, a był nim K. T. (1) kopał jej męża K. W. (1), który na podłodze szarpał się z K. P.. O tym, że te właśnie zeznania świadka zasługują na wiarę przekonują również zeznania P. T. i A. J., którzy w analogiczny sposób opisali udział K. T. (1) w pobiciu K. W. (1).

Treść art. 158 § 1 k.k. penalizuje udział w bójce lub pobiciu, w którym naraża się człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienie skutku określonego w art. 156 § 1 lub w art. 157 § 1 k.k. Działania oskarżonego polegające na kopaniu leżącego pokrzywdzonego stanowiły umyślne, aktywne zaangażowanie w zdarzenie i wypełniały znamię w postaci „wzięcia udziału w pobiciu”. Sposób działania sprawców, polegający na zadawaniu ciosów i kopaniu leżącego K. W. (1) m.in. w głowę, przewaga liczebna i siłowa sprawców nad pokrzywdzonym, niewątpliwie nie tylko narażyły pokrzywdzonego na wystąpienie skutków wskazanych w przywołanym przepisie, ale realnie spowodowały skutki w postaci urazu głowy, rany tłuczonej okolicy oczodołowej prawej i złamania prawego łuku jarzmowego. Tym samym brak jest wątpliwości, że swoim zachowaniem oskarżony K. T. (1) wypełnił znamiona zarzuconego mu czynu.

W realiach wniesionego w niniejszej sprawie środka odwoławczego Sąd Okręgowy nie ma podstaw, by na skutek jego treści odnieść się do wymiaru orzeczonej wobec oskarżonego kary i środków karnych, albowiem w tym zakresie nie został sformułowany zarzut odwoławczy. Zgodnie z treścią art. 433 § 1 k.p.k. sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w zakresie zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu – również w granicach podniesionych zarzutów, uwzględniając treść art. 447 § 1-3 k.p.k., a w zakresie szerszym w wypadkach wskazanych w art. 435 k.p.k., art. 439 § 1 k.p.k., art. 440 k.p.k. i art. 455 k.p.k. Z powołanej regulacji literalnie wynika więc, że sąd odwoławczy rozpoznając sprawę związany jest podniesionymi zarzutami. Oznacza to, że w

sytuacji zaskarżenia wyroku w całości, a zarazem przy braku podniesienia odrębnych zarzutów w zakresie kary, sąd odwoławczy może odnieść się do jej wymiaru jedynie przez pryzmat art. 440 k.p.k. Do odmiennych wniosków nie może prowadzić odwołanie do art. 447 § 1-3 k.p.k., jakie zawarte jest w art. 433 § 1 k.p.k. Odwołanie to należy bowiem odczytywać w ten sposób, że możliwość odniesienia się przez sąd odwoławczy do wymierzonej oskarżonemu kary, na skutek domniemania z art. 447 § 1 k.p.k., może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy uwzględniony został którykolwiek z zarzutów podniesionych co do winy, a skutkujący koniecznością zmiany ustaleń faktycznych będących podstawą zaskarżonego wyroku. Jedynie wówczas współistnienie regulacji z art. 433 § 1 k.p.k. i art. 447 § 1 k.p.k. znajduje systemowe uzasadnienie. Za takim stanowiskiem przemawia również wykładnia historyczna – do 30 czerwca 2015 r. według art. 433 § 1 k.p.k. sąd odwoławczy rozpoznawał sprawę w granicach środka odwoławczego, a więc bez związania wyznaczonego podniesionymi zarzutami. Aktualnie, uwzględniając wyraźną zmianę treści art. 433 § 1 k.p.k., związane takie bez wątpienia występuje. Odnotować należy, iż pogląd taki został wyrażony w doktrynie (vide: D. Świecki, Komentarz aktualizowany do art. 433 k.p.k., LEX, teza 13), a Sąd Okręgowy w całości go podzielił.

W tym kontekście skrótowo jedynie należy odnieść się do innego dowodu uzyskanego na etapie postępowania odwoławczego, a mianowicie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez kuratora sądowego odnośnie K. T. (1). Z wywiadu tego wynika m. in. , iż w trakcie okresu próby orzeczonego w sprawie VII k 903/12 Sądu Rejonowego w Siedlcach zachowanie oskarżonego było zmienne. Nie zawsze zachowywał się odpowiedzialnie miał problemy z alkoholem, czasem unikał kontaktu z kuratorem realizującym dozór. Ten fragment wywiadu środowiskowego, jak i pozostała jego treść, w żadnym razie nie daje podstaw do uznania kary orzeczonej wobec K. T. (1) za rażąco surową.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 636 §1 kpk, art. 2 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych oraz § 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym. Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. i art. 456 k.p.k.